

Sygn. akt IX U 143/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Elżbieta Nowak

przy udziale-

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2015 r. w Rybniku

sprawy z odwołania **M. D. /M. D./**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 19 grudnia 2014 r. Znak (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od 1 października 2014r,
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego kwotę 60,00zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Przewodniczący

Sygn. akt IX U 143/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19.12.2014r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu M. D. (D.) prawa do emerytury podnosząc brak prawa do świadczenia z uwagi na brak wymaganego stażu pracy zaznaczając, iż nie zalicza do tego stażu okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 08.09.1970r. do 26.07.1974r.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji wskazując, iż w okresie spornym pracował stale, w wymiarze ponad 4 godziny dziennie, a w okresie wakacji i każdym dniu wolnym od szkoły, w pełnym wymiarze czasu pracy, jako

pracownik fizyczny w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez jego ciotkę B. S., która przejęła to gospodarstwo po zmarłych dziadkach ubezpieczonego – K. i E. D..

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji podnosząc nadto, iż ubezpieczony nie był domownikiem rolnika i w okresie spornym uczęszczał do Technikum Mechanicznego w R. wobec czego, zdaniem organu rentowego praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym mogła mieć co najwyżej charakter doraźnej pomocy zwyczajowo świadczonej przez krewnych rolnika i nie miała istotnego znaczenia dla funkcjonowania tego gospodarstwa.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje.

Ubezpieczony urodził się w dniu (...)

W dniu 24.10.2014r. złożył wniosek o emeryturę z obniżonego wieku.

Organ rentowy na dzień 01.01.1999r. uwzględnił ubezpieczonemu staż pracy w wymiarze 24 lat, 5 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 18 lat, 4 miesiące i 16 dni pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu do ogólnego stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 08.09.1970r. do 26.07.1974r.

Ubezpieczony w okresie spornym jw. zamieszkiwał w R., dzielnicy O..

W okresie spornym jw. ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym, będącym w posiadaniu jego ciotki B. S., położonego również w R., dzielnicy O., w odległości około 600m od miejsca zamieszkania ubezpieczonego.

Właścicielami gospodarstwa rolnego jw. byli rodzice B. S. a dziadkowie ubezpieczonego – K. i E. D.. B. S. prowadziła to gospodarstwo po śmierci ojca wraz z matką a po śmierci matki – samodzielnie (w roku 1972 B. S. stała się prawnym właścicielem gospodarstwa, a pierwszą działkę rolną dostała od rodziców w 1962r.). Ojciec B. S. zmarł w 1945r. a matka w 1966r.

B. S. miała pięciu braci, którzy kolejno się usamodzielniali, zakładali własne rodziny, wyprowadzali się z domu rodzinnego i tylko ona została na gospodarstwie rodziców i prowadziła je. B. S. była wdową, mąż zmarł w latach sześćdziesiątych, wychowywała samotnie pięcioro dzieci. W okresie spornym tylko dwoje z dzieci było pełnoletnie, tj. córka U., która wykonywał już wówczas pracę zawodową oraz syn P.. Pozostałe dzieci były młodsze.

Gospodarstwo rolne jw. miało powierzchnię około 3 ha. W gospodarstwie hodowane były średnio 3-4 krowy, 2 świnie, kury, gęsi oraz koń. Na polach uprawiane były ziemniaki, buraki, zboża. Do gospodarstwa należały także łąki.

W gospodarstwie tym, w okresie spornym pracował głównie ubezpieczony wraz z kuzynem P.. Ciotka B. S. w niewielkim zakresie pracowała w gospodarstwie, gdyż pracowała zawodowo – prowadziła kiosk RUCH-u, podobnie jak jej córka U., która w okresie spornym również już pracowała zawodowo, a pozostałe dzieci B. S. były małe. Jedynie okresowo, np. przy żniwach, wykopkach pomagali ubezpieczonemu inni członkowie rodziny, w szczególności ojciec ubezpieczonego i jego bracia.

Ubezpieczony w okresie spornym ubezpieczony był uczniem Technikum Zawodowego przy Zespole Szkół Zawodowych nr (...) w R.. Szkoła znajdowała się około 3 km od miejsca zamieszkania ubezpieczonego. Dojazd od szkoły zajmował ubezpieczonemu 20 minut. Ubezpieczony wracał do domu po szkole średnio około godziny 14.00 i następnie udawał się do ciotki B. i pracował w gospodarstwie do godziny 20.00-21.00. W dni wolne od szkoły oraz w wakacje ubezpieczony pracował po 8-10 godzin dziennie. Czasami ubezpieczony nocował w domu ciotki. Ubezpieczony radził sobie dobrze z obowiązkiem szkolnym, pomimo wykonywanej pracy na gospodarstwie rolnym nie miał problemów z nauką, uczył się rano przed szkołą, czasem wieczorem.

Ubezpieczony latem pracował przy żniwach, sianokosach, które wykonywało się kosami. Jesienią ubezpieczony pracował przy ziemniakach (sadzeniu, zbieraniu, okopywaniu), burakach, zimą przy mlóceniu, mieleniu żyta, przygotowywaniu paszy dla hodowanych zwierząt, wiosną przy sianiu i przez cały rok przy zwierzętach, tj. przygotowywaniu jedzenia, czyszczeniu obory, wyrzucaniu obornika, czyszczenie stajni. Prace polowe w okresie spornym ubezpieczony wykonywał ręcznie, z użyciem konia. Ciężkie prace polowe i w gospodarstwie wykonywał głównie ubezpieczony oraz kuzyn P.. B. S. i jej córka U. wykonywały lżejsze prace w gospodarstwie – dojenie krów, poranne karmienie zwierząt, w czasie wolnym od pracy zawodowej.

Rodzice ubezpieczonego nie prowadzili własnego gospodarstwa rolnego, ojciec ubezpieczonego wykonywał pracę biurową w gminie. Ubezpieczony był najstarszy z czwórki rodzeństwa (w 1970r, trojka rodzeństwa ubezpieczonego miało 10 lat i mniej) i dzięki wykonywaniu pracy u ciotki pomagał rodzicom, gdyż otrzymywał od ciotki masło, mięso, jajka.

Powyższe ustalił Sąd w oparciu o akta ZUS, zeznania świadków U. G., J. D. oraz ubezpieczonego złożone na rozprawie w dniu 28.04.2015r., czas nagrania 00:06:14 – 01:20:30 protokołu elektronicznego.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonywujący, spójny i logiczny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu przeprowadzone postępowanie pozwala na przyjęcie, że ubezpieczony w okresie spornym od 08.09.1970r. do 26.07.1974r. pracował stale, co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez ciotkę B. S..

Zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, iż ubezpieczony wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze jw., pomimo uczęszczania do szkoły średniej, gdy ubezpieczony po powrocie ze szkoły czas poświęcał na pracę w tym gospodarstwie, gdyż ciotka potrzebowała pomocy w prowadzeniu gospodarstwa, gdy była wdową i spośród jej dzieci w zasadzie syn P. pracował w gospodarstwie. Ubezpieczony jako najstarszy ze swojego rodzeństwa pomagał ciotce w pracach w gospodarstwie już od około 13 roku życia i pracował tam także w okresie spornym, gdy ukończył 16 rok życia.

Uznając jw. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, którzy zgodnie potwierdził pracę ubezpieczonego w okresie spornym w gospodarstwie rolnym ciotki. Zeznania te Sąd uznał za przekonywujące i spójne w swej treści w sytuacji, gdy świadkowie szczegółowo opisali rodzaj upraw i hodowli prowadzonej w tym gospodarstwie oraz zakres i charakter pracy wykonywanej przez ubezpieczonego i gdy informacje te są znane świadkom, ponieważ świadek E. D. była domownikiem gospodarstwa rolnego a świadek J. D., brat ciotki, często odwiedzał siostrę w jej domu i świadkowie ci widzieli jak ubezpieczony pracował w gospodarstwie.

Sąd dał również wiarę zeznaniom ubezpieczonego, jako także przekonywującym, spójnym i zasadniczo zbieżnym z zeznaniami słuchanych w sprawie świadków.

Zgodnie z treścią art.10 ust.1, pkt 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r. , poz. 1440 ze zm.) przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe: pkt 3: przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Jak wynika z treści art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 31.12.1998r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. 25 lat dla mężczyzn).

Ust. 2 „Emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczony spełnia powyższe warunki albowiem ukończył 60 rok życia i po doliczeniu do uznanego stażu pracy przez organ rentowy spornego okresu pracy w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez ciotkę B. S. w zakresie niezbędnym do uzupełnienia brakującego stażu pracy /art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy jak wyżej/ posiada wymagany staż pracy 25-tu lat. Wskazać należy, iż w sytuacji, gdy ubezpieczonemu do 25 lat stażu pracy brakuje 6 miesięcy i 23 dni, już samo zaliczenie okresów pracy w gospodarstwie rolnym wykonywanej podczas wakacji w okresie spornym, jako pracy wykonywanej w tych miesiącach z pewnością powyżej 4 godzin dziennie, daje już ubezpieczonemu 25-letni okres składkowy i nieskładkowy.

Zajmując takie stanowisko Sąd na podstawie powołanych przepisów, w pkt 1 wyroku, z mocy art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od 1 października 2014r., tj. od miesiąca, w którym został złożony wniosek, zgodnie z uregulowaniem przepisu art. 129 ust. 1 powołanej ustawy z dnia 17.12.1998r.

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art.98 §1 i §3 kpc w zw. z §11 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t.Dz.U. 2013r., poz. 490 ze zm.) zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddział w R. kwotę 60,00zł na rzecz ubezpieczonego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Janina Kościelniak